

KUNGÄLVS
KOMMUN

Revisorerna

2024-04-26

Till
Kommunfullmäktige
Kungälv kommun
Org nr. 212000-1371

Revisionsberättelse för år 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer / revisorer i kommunens företag.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisions sed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. I bifogad redogörelse redogörs för årets granskningsinsatser i kommunen. Granskning utförd av lekmannarevisorer i aktiebolagen och utsedda revisorer i stiftelsen rapporteras separat.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Kungälv kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Kommunen redovisar 610 mnkr avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 som avsättning i balansräkningen (redovisning enligt s.k. fullfonderingsmodell). Enligt lag om kommunal bokföring och redovisning kap 6 § 4 ska inte förpliktelser att betala ut pensionsförmåner som intjänats före 1998 tas upp som skuld eller avsättning (redovisning enligt s.k. blandmodell). Kommunens redovisning innebär att redovisat eget kapital är 610 mnkr lägre och årets redovisade resultat är 8,8 mnkr lägre än om den kommunala redovisningslagen hade följts.

Vi noterar att det i årsredovisningen, som en del av förvaltningsberättelsen, presenteras resultat- och balansräkningar avseende kommunen för 2023 med både fullfonderingsmodell och blandmodell.

CC
H. A
TUC

Vi bedömer, förutom redovisningen av pensionsförmåner, att räkenskaperna i övrigt i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2023.

Vi åberopar bifogad redogörelse.

Björn Brogren har p.g.a. jäv inte deltagit i granskningen av beredningen för bildning och lärande, beredningen för trygghet och stöd samt demokratiberedningen.

Kungälv den 26 april 2024

Göran Johansson

Ordförande

Björn Brogren

Vice ordförande

Anita Dentén

Krister Jildén

Thomas Karlsson

Christina Carlsson

Bilaga:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

"Redogörelse för revision år 2023"

"Det sakkunniga bitrådets yttrande" (KPMG)

Till
Kommunfullmäktige
Kungälv kommun
Org nr. 212000-1371

Bilaga till revisionsberättelse – Redogörelse för revision år 2023

Grundläggande granskning 2023

Granskningen visade att kommunstyrelsen, utskotten, myndighetsnämnderna och kommunfullmäktiges beredningar i huvudsak bedrivs med en ändamålsenlig styrning, uppföljning och intern kontroll. Det finns dock utvecklingsområden, framförallt i förhållande till kommunstyrelsen och utskottens roll avseende internkontrollarbetet. Bedömningen är att ledamöterna i kommunstyrelsen bör vara mer delaktiga i riskanalysarbetet inför framtagandet av internkontrollplaner samt att det bör ske en mer regelbunden och dokumenterad uppföljning av internkontrollarbetet.

Följande rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen:

- Vara delaktiga i ett tidigare skede i processen för intern kontroll.
- Säkerställa att risker inom samtliga områden / processer beaktas i processen för intern kontroll.
- Överväga om den samlade utvärderingen av den interna kontrollen även bör beakta risker inom områden / processer som i nuläget inte beaktas inom ramen för processen för intern kontroll.

Överväga att följa upp internkontrollplanerna mer frekvent än en gång per år.

Till beredningarna lämnades rekommendation att tillse att verksamhetsplanerna presenteras till kommunfullmäktige.

Utökad grundläggande granskning 2023

Del 1. Granskning av intern kontroll

Granskningen visade att kommunstyrelsen delvis har säkerställt att det finns ändamålsenliga strukturer och processer för intern kontroll och att dessa skapar förutsättningar för att kunna säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig.

Följande rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen:

- Vara delaktiga i ett tidigare skede i processen för intern kontroll
- Säkerställa att risker inom samtliga områden / processer beaktas i processen för intern kontroll
- Överväga om den samlade utvärderingen av den interna kontrollen även bör beakta risker inom områden / processer som i nuläget inte beaktas inom ramen för processen för intern kontroll.

Överväga att följa upp internkontrollplanerna mer frekvent än en gång per år.

Del 2. Kartläggning av beslutsprocess

Som en del i granskningen av intern kontroll valdes ett ärende ut, varvid beslutsprocessen granskades. Beslutet avsåg ett ändrat verkställighetsansvar inom skolan.

Den samlade bedömningen utifrån granskningens syfte är att beslutet inte är i strid med den lagreglerade befogenhet som rektor har enligt skollag. Bedömningen är dock att beslutet medfört att det finns en risk att rektor inte har haft fullt handlingsutrymme utifrån sitt uppdrag att besluta om sin enhets inre organisation, och att fatta det beslut som rektor ansåg vara mest lämpligt.

Följande rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen:

- Säkerställa att erforderliga analyser / bedömningar görs inför beslut.
- Säkerställa att ordförandebeslut hanteras i enlighet med vad som anges i lag och fastställd delegationsordning.

Granskning av personal- och kompetensförsörjning inom äldreomsorgen

Granskningen visade att kommunstyrelsen delvis har säkerställt en ändamålsenlig styrning och uppföljning av kompetensförsörjningen inom äldreomsorgen.

Följande rekommendationer lämnades:

- Säkerställ att sektor Trygghet och stöd färdigställer arbetet med pågående kompetensförsörjningsplan.
- Genomför långsiktiga analyser av kompetensbehovet utifrån prognostiserade volymförändringar.
- I rutinbeskrivningen för rehabiliteringsprocessen tydliggöra om och när förvaltningens HR-avdelning ska kopplas in.
- Säkerställa att tillräckliga åtgärder vidtas för att minska personalomsättningen inom stöd i särskilt boende samt vård- och omsorgsboende.

Granskning av klimatanpassning i den fysiska planeringen

Den samlade bedömningen är att kommunstyrelsen delvis har säkerställt att tillräcklig hänsyn tas till klimatförändringar i den fysiska planeringen. Vidare bedöms att den interna kontrollen inom området inte är tillräcklig.

Följande rekommendationer lämnades:

- Säkerställa att nästa risk- och sårbarhetsanalys analyserar klimatrelaterade risker med hänsyn till hur de påverkas av ett förändrat klimat.
- Fortsätta arbetet med en ny översiktsplan och säkerställa att nästa översiktsplan utgår från gällande lagstiftning avseende klimatrelaterade risker i fysisk planering.
- Se över behovet av ytterligare utredningar och analyser som kan komplettera nuvarande översiktsplan i syfte att säkerställa gemensamma bedömningsgrunder i detaljplaneringen.
- Säkerställa att tillräckliga underlag finns för att kommunen, beaktat översiktsplanens inaktualitet, ska kunna bedöma huruvida ett område överhuvudtaget bör exploateras med hänsyn till klimatrelaterade risker.
- Säkerställa att den planerade klimatanpassningsanalysen med tillhörande handlingsplan genomförs enligt den tidplan som anges i kommunfullmäktiges planeringsstrategi, samt att analysen omfattar utredning och prioritering av det samlade behovet av klimatanpassnings-åtgärder i kommunen.
- Se över behov att formulera mål avseende klimatanpassningar och hantering av klimatrelaterade risker i den fysiska planeringen utifrån kommunfullmäktiges

strategiska mål, om en robust och uthållig kommun med minskad miljö- och klimatbelastning.

Förstudie av kommunstyrelsens uppföljning av investeringsprojekt

Rapporten redovisade en förstudie, några rekommendationer lämnades därför inte.

Uppföljning av 2021 års fördjupade granskningar

Utifrån uppföljningen är bedömningen att kommunstyrelsen i allt väsentligt har vidtagit tillräckliga åtgärder i anledningen av tidigare lämnade rekommendationer.

Granskning av delårsbokslut 2023

En översiktlig granskning av delårsbokslutet per 31 augusti 2023 har genomförts och avrapporterats till kommunfullmäktige.

I avrapporteringen till kommunfullmäktige uppmärksammades att kommunen fortfarande inte följer lag om kommunal bokföring och redovisning, kap. 5 § 4, pensionsutbetalningar. Kommunen redovisar inte pensioner intjänade t o m 1997 som en ansvarsförbindelse, utan som en avsättning för pensioner i balansräkningen. Till följd av detta är resultatet för lågt upptaget i delårsrapporten med 23 mnkr och bokförda avsättningar för högt upptagna med 624 mnkr.

För övrigt var bedömningen att resultatet i delårsrapporten i allt väsentligt är förenligt med de verksamhetsmål och de finansiella mål som fullmäktige beslutat om.

Bokslutsgranskning 2023

Granskningen har omfattat kommunens årsredovisning, resultat- och balansräkning med nothänvisningar, kassaflödesanalys, driftsredovisning och investeringsredovisning.

Kommunen redovisar 610 mnkr avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 som avsättning i balansräkningen (redovisning enligt s.k. fullfonderingsmodell). Enligt lag om kommunal om bokföring och redovisning kap 6 § 4 ska inte förpliktelser att betala ut pensionsförmåner som intjänats före 1998 tas upp som skuld eller avsättning (redovisning enligt s.k. blandmodell). Kommunens redovisning innebär att redovisat eget kapital är 610 mnkr lägre och årets redovisade resultat är 8,8 mnkr lägre än om den kommunala redovisningslagen hade följts.

Vi noterar att det i årsredovisningen, som en del av förvaltningsberättelsen, presenteras resultat- och balansräkningar avseende kommunen för 2023 med både fullfonderingsmodell och blandmodell.

Vi bedömer, förutom redovisningen av pensionsförmåner, att räkenskaperna i övrigt i allt väsentligt är rättvisande.

Kommunstyrelsen gör i årsredovisningen bedömningen att god ekonomisk hushållning uppnås 2023. Samtliga fyra finansiella mål uppnås. Måluppfyllelsen av verksamhetsmålen bedöms i hög grad ha uppnåtts.

Kommunen uppfyller balanskravet.

I granskningen delas kommunstyrelsens bedömning att god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

Övrigt

Fullständiga rapporter för ovanstående granskningar har löpande redovisats till kommunfullmäktige och finns tillgängliga på kommunrevisionens hemsida.

Det sakkunniga bitrådets yttrande

Till revisorerna i Kungälv kommun (org.nr 212000-1371)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kungälv kommun utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för år 2023-01-01–2023-12-31.

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till kommunens förtroendevalda revisorer 2024-04-05.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalanden med reservation

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* för Kungälv kommun för år 2023-01-01–2023-12-31. Förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, med reservation för det förhållande som beskrivs i avsnittet Grund för uttalanden, upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Enligt information som vi har fått från kommunstyrelsen redovisar inte kommunen pensioner som en ansvarsförbindelse vilket vi anser att de borde göra för att rapporteringen ska överensstämja med LKBR. Kommunen redovisar istället pensioner som en avsättning för pensioner i balansräkningen, med förändringen av avsättningen över resultaträkningen. Till följd av detta borde avsättningar till pensioner minskas med 610 mnkr per 2023-12-31, med motsvarande positiv effekt på eget kapital, och ansvarsförbindelser avseende pensioner borde öka med motsvarande belopp.

Vi har utfört uppdraget enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet Det sakkunniga bitrådets ansvar. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till kommunen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 1–37 respektive 78–95. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att

upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga bitrådets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som en del av en revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av kommunens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt

noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och att den upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper" i *Standard för kommunal räkenskapsrevision*. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt *Standard för kommunal räkenskapsrevision* har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har konsoliderats i enlighet med LKBR.

Kungälv den 25 april 2024

KPMG AB

Emil Andersson

Auktoriserad revisor/sakkunnigt biträde